

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri Societatis Jesu Brevis Vitæ Historia
cum ejusdem Concordia Quietis & Laboris in Oratione,
Expositione in Psalmum Miserere, Considerationibus de
Inferno, Expositione Cantici ...**

Massei, Giuseppe

AUGUSTÆ Vindel. & DILINGÆ, 1707

VD18 12383155

Versvs XIX. Benignè fac Domine in bona voluntate tua Syon, ut
ædificentur muri Hierusalem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47773)

VERSUS XIX.

*Benignè fac Domine in bona voluntate tua Syon, ut
adificentur muri Hierusalem.*

Considera, Davidem postquam ostendit tam præclare, quænam essent illa Sacrificia, quæ verè cor DEI rapiunt, facere non potuisse, quin confestim spiritu raperetur ad felicia illa tempora, quibus futurum erat, ut hæc Sacrificia perpetuò vigerent. Et idcirco truncato & abrupto confestim sermone, more prophetico, qui nullis se legibus coerceri patitur, ad præces se vertit, breves illas quidè, sed efficaces, quibus accelerationè eorum temporum simplex flagitaret. Non differret diutius DEUS, non moraretur porro; curaret tandem admoveri manum fabricæ prodigiosæ novæ Hierusalem, Christi inquam Ecclesiæ, cui omnia illa Sacrificia jure meritòque servabantur in gratiam magnifici ejus Fundatoris. Hunc esse sensum literalem istius versûs, apud me est extra omnem controversiam. De quâ enim alia Hierusalem David hîc juxta literam loqui potuisset? an de illa, in qua ipsemer erat Regia? Ita prima fronte videri posset. Etsi enim illa Hierusalem ætate Davidis ædificata esset in parte ejus inferiore, nondum tamen perfecta erat in superiore, in illa nimirum Montis Syon, cui supremam deinde manum Salomon imposuit, dum eo in spatio Templum illud sumptuosissimum DEO ædificavit. In illo tamen Templo non erant offerenda DEO Sacrificia illa tam excellentia, de quibus David præcedente versu locutus est, & porro loquetur versu sequenti. Ibi immolanda erant magno numero Sacrificia Arietum, Bouum, Caprarum olentium, quæ potiùs ille contempserat, cum tam non hæsitante dixisset: *Holocaustis non de-*

U

non de-

non delectaberis. Necessè est igitur fateri, voluisse illum innuere aliquid de meliore illa Hierusalem, cujus altera erat figura: necessè est, inquam, fateri voluisse innuere aliquid de nostra: in nostra siquidem universim offerenda erant illa Sacrificia, quæ despici nulla ratione possent, quorum Legalia illa ne quidem illustres imagines fuerunt, sed rudia tantùm lineamenta, usque ad eò imperfectè ea representant. Adificatio Civitatis hujus tam magnæ, quæ & ipsa sita est in Monte Syon, in apice inquam altissimæ Perfectionis (ut alibi declaratum est) Christi in adventum differebatur. Lex siquidem Evangelica, abscondita tunc in æterni Patris sinu, promulgari non poterat, nisi ab illo Unigenito, cui soli ipsa perspecta erat, ut qui in intimo erat Patris sinu. *Unigenitus filius, quis est in sinu Patris, ipse enarravit. Jo. 1. 18.* Et id circo hunc adventum primò David hic suspirat, dum ait: *Benignè fac Domine in bona voluntate tua Syon, ut adificentur muri Hierusalem:* neque enim antè sperari poterat ædificium tam excellens, quàm ejus Architectus esset impetratus. Cogita jam tu, an frigida potuerint esse illa suspiria, quæ ad sphæram tam sublimem aspirabant: ad DEUM inquam humanam naturam indutum.

II. Considera, Incarnationem Verbi varia habuisse in Sacris Codicibus nomina, quorum sub velo suspirabatur. Habuit nomen Misericordiæ, habuit nomen Visitationis, nomen Virtutis, nomen Faciei: *Ostende faciem tuam, & salvi erimus. Ps. 72.* Præcipuè tamen habuit nomen Beneplaciti. *Tempus Beneplaciti DEUS, Ps. 68. 24.* Si enim divinum Beneplacitum fundamentum est bonorum omnium, quæ quocunque modo desiderari possunt, enimvero nullum aliud bonum magis propriè adscribi illi potest, quàm donum nobis collatum ipsius Verbi in carne mortali, do-
num

num ex omni parte gratiosum, nullo penitus modo debitum, nec unquam quacunque ratione à Mundo obtinendum, nisi sua illud Bonitate Pater conferret: quod proinde ut manifestum David hinc professus ipsum Patrem sic allocutus est. *Benignè fac in bona voluntate tua, quod idem erat ac in beneplacito tuo, hoc est, in Incarnatione Filij tui!* Incarnationem esse donum, quod nullis quibuscunque meritis deberi posset, est extra omnem controversiam: si enim Gratia, ut loquuntur Scholæ, non potest cadere sub meritum, nisi hoc ipso amittat naturam Gratia, id est gratis data. (*Si gratia, jam non ex operibus: alioquin gratia jam non est gratia. Rom. 11.6.*) multo minùs poterit cadere sub meritum Principium ipsius Gratia. Tale autem est Incarnatio, fons omnis gratia, quæ in Mundum effusa est. *Gratia per JESUM Christum facta est Jo. 1. 17.* Dicamus quod res est: cum Incarnatio sit bonum commune, ordinatum ad redimendum Genus humanum à damnatione perpetua, quis tandem homo purus potuisset mereri tam innumeris salutem suam æternam, dum, si JESUS non esset, misere suam quidem ullo modo mereri posset? Censebis tantum, quòd illam mereri fortassis potuerit ipse JESUS; neque enim tandem aliud est JESUS, quàm DEUS factus Homo: at quomodo censes mereri eam potuisse; ut homo erat, an verò ut DEUS? Non ut Homo. Fuit enim error quorundam malignorum iniquissimus, asserentium, Christum fuisse primò merum hominem, qui postea vitæ suæ sanctimoniâ consecutus sit, ut fieret DEUS. Christus à primo conceptûs sui momèto DEUS & Homo fuit, mox enim ac esse cœpit, non aliud fuit, quàm una Persona sola, ornata duabus naturis, humana ac divina. Si autem ita res habuit, igitur neque potuit mereri Incarnationem ut Ho-

mo DEUS; nequè enim ille ante Incarnationem quidquam aut operatus est, aut operari potuit. Vide igitur, quàm bene locutus sit David, dum dixit: *Benignè fac Domine in bona voluntate tua, aut in Beneplacito tuo*; quacunque enim parte consideretur magnum hoc Beneplacitum, quod DEUS habuit, dandi Mundo Filium suum amantissimum, non potuit illud provenire aut scaturire, nisi ex una sola ejus Benignitate; *Quia ipse benignus est super ingratos & malos. Luc. 6. 35.* Et dicit consulto *super ingratos & malos*, hæc enim ipsissima est Benignitas, propensio nimirum ad benefaciendum sponte, etiam illi qui dignus non sit. *Benignitas est habitus voluntariè benefactivus. S. Thom. 2.2. q. 8. ad 4.* Quàm proinde par est te erubescere, dum perpendis, quousque progressa sit erga te Bonitas DEI, etsi tam indignum; ut daret tibi suum Filium ad salutem tuam! Verum est, quòd simul eum dederit pro salute omnium aliorum; sic tamen illum dedit omnibus, & pro omnibus, ut nihilo minùs illum dederit tibi, ut tu es. Et affirmari fortassis potest, quòd tu respondeas Benignitati tam insolitæ, dum tu DEI causâ boni nihil vis operari, nisi coactus? Ubi te non obligat præceptum, ubi te non allicit præmium, ubi non terret supplicium, quid agis ipsius causâ, promptâ voluntate? Ne igitur mireris, quòd non illâ gaudeas pace, quam cuperes. Tua voluntas divinæ multum absimilis est. Divina in beneficijs tibi conferendis semper spontanea est, tua in serviendo ipsi semper sui studiosa est. Igitur pax tam nobilis non est pro te. *In terra pax hominibus bonæ voluntatis. Luc. 2. 14.*

III. Considera, non absque aliquo mysterio Davidem, cum hîc tantopere suspiravit ædificationem nostræ Hierusalem, Christi inquam Ecclesiæ, murorum duntaxat meminisse, quibus

quibus illa erat cingenda: *Benigne fac Domine in bona voluntate tua Syon, ut aedificentur muri Jerusalem.* Forſitan iſtorum murorum pulchritudo, ſymmetria, ſoliditas, altitudo adeò illum rapuit, ut illis ſolis conſpectis jam plenus ſolatio penſi non haberet in illa ſua ecſtaſi ad alia contemplanda tranſire. Ita facilè cenſebit, quiſquis cum pluribus exiſtimat, Muris iſtis Fidei dogmata ſignificari. Iſta ſunt muri ſanctæ Eccleſiæ: iſta enim ſunt, quæ illam dividunt ab omnibus illis Populis, qui extra eam habitare malunt: & hæc ipſa ſunt, quæ ſervant illam immunem ab omnibus erroribus pernicioſiſſimis, quos dicti Populi, Ethnici videlicet, Judæi, Hæretici, & alij ejuſdem furfuris in illa, ſiquo modo poſſent, ſpargere molirentur. Qui Dogmata hæc fide inconcuſſa tenet, nihil metuit. Prò, quàm firmis ille muris munitus & circumdatus eſt! muris in quibus ſalus habitat. *Occupabit ſalus muros tuos. Is. 6. 18.* Debent omnino in Civitate qualibet hoſtibus expoſitâ munimentis internis reſpondere externa. Et idcirco muris internis in Eccleſia DEI, adduntur externi, qui ſunt ſancti Doctores, qui dicta jam Dogmata tam ſtrenuè defendunt. Viſis igitur Munimentis tam præclaris internis, atque externis, an non putas Davidem prudentiſſimè deſiderâſſe illa quamprimum videre re ipſa erecta? *Ædiſcentur Muri Jeruſalem.* O quàm ille ambiſſet eſſe ex numero Operariorum ad tam nobile ædificium deſtinatum! Hi porro non debebant eſſe homines ejus conditionis, cujus erat David: ſed è Piſcatorum vili tribu, nudipedes, idiotæ, inexperti, rerum omnium egeni, ut tanto ſubinde clariùs pateret peritia Architecti ex ineptitudine adiutorum. Et idcirco David, cui hoc DEI conſilium ignotum non erat, non dixit: *Benigne fac Domine, ut ædificem muros Jeruſalem;* ſed dixit: *ut aedificentur;* quia cùm

hac ratione major in DEUM esset redundatura gloria, solatio illi erat non esse inter adjuutores & Ministros. Quod si dein secuturis ætatibus operam ad tale ministerium conferre debebant etiam Reges, sed Reges Ethnicorum potius stirpe, quàm Hebræorum geniti: contulerint sanè. Sufficit, quòd ad majus futuræ Solymæ decus, fatendum sit; ad eam erigendam, etiam superbissimos humeros curvari, & oneris se submittere debuisse. *Ædificabunt filij Peregrinorum muros tuos, & reges eorum ministrabunt tibi. Is. 60. 10.* Ecce David contentissimus est cedere Constantino omnes corbes terrâ onustos, quin vel unum ab Imperialibus ejus humeris in suos transferre contendat. Hic est sincerus divinæ gloriæ amor. Sed quis isto ardere laborat?

VI. Considera, quomodo hinc confestim oriri tibi dubium possit: quâ ratione David potuerit desiderare, ut quamprimum videret perfectos illos Muros, de quibus sermo, cum jam essent perfecti? An enim Dogmata Fidei quavis ætate non erant eadem? certum est in Lege veteri idem creditum esse, quod creditur in nova: cum Fides nec sit, nec possit esse nisi una. *Una Fides.* Aliud discrimen non erat, nisi hoc, quòd quid quid credebatur in Veteri ut futurum, in nova credatur ut factum. Ita omnino est. Hoc autem ipsum anhelabat David: ut quamprimum illud veniret tempus, quo crederetur ut factum, quod tunc credebatur ut futurum. Atque hæc erat illa Ædificatio novæ Solymæ hinc suspirata: ut adimplerentur promissiones Veteri factæ: *Benignè fac Domine in bona voluntate tua Sion, ut ædificentur Muri Jerusalem.* Ut tot idæ, quibus illud ædificium designabatur, tot descriptiones, tot adumbrationes, tandem desinerent, & ædificio ipsi manus admoverentur.

De, cetero dubitari non potest, quin olim eadem pla-

ne om-

hac

nè omnia Dogmata crederentur, quæ hodie, non tamen explicite & distinctè; præterquam fortassis à paucis DEO intimiùs familiaribus. Vulgus credentium credebat illa in confuso, ut contenta in quibusdam principalibus, quæ nota erant singulis, qualia sunt gemini illi cardines salutis, circa quos volvitur vera Fides in DEUM, ut Diribitorem præmiorum & pœnarum: & Christum, ut promissum humani Generis Redemptorem. Causa hujus rei fuit, quia Fides distincta singulorum Mysteriorum divinatorum haberi non potuit, nisi DEO placeret ista revelare. Non placuit autem DEO illa revelare, nisi paulatim; ut hac quoque in reser- varet, quod in Scientiarum Disciplinis solet, in quibus nunquam statim sub initium conclusiones omnes perfecte docentur. An non rectus naturæ ordo exigit, ut sol paulatim radios clariore diffundat, usque ad perfectam diem? Hunc quoque ordinem in Fide servari par erat. Hinc nec ipsa Lex moralis, à DEO ore tenus lata humano Geni, tam perfecta mox initio fuit, quàm nunc est; sed sensim crevit in perfectione, donec postquam venit plenitudo temporis, supremam quodammodo manum accepit. Virtutibus siquidem illis, omni numero absolutis, quæ Evangelij sectatoribus proponendæ erant, non respondebat nisi admirabilis illa Gratia, quam Christus in terras erat delaturus, cujus ope in usum redigerentur. Quis proin affirmaverit, omne illud, quod petebat David, jam tum fuisse in Mundo, quando cognitio, quam tum habebat ejus Populus, tanto erat obscurior illâ, quæ inter nos est; & quando, quod consequens est, tanto minùs fidelis erat servitus, quæ DEO exhibebatur? Comparare Fidem veram, ut nobis speciali favore donata est, cum donatâ illis, perinde est ac comparare solem ipsum, ante dictum, ut donatum Indis, cum illo ut donato habitatoribus ultimæ Thules.

Con-

V. Considera (ut redeamus ad ante indicata) quam ratione præstantes isti novæ Solymæ muri, post tot suspiria, divina ope constructi fuerint in omni propè terrarum parte. Sed prò dolor! isti ipsi subinde varijs in locis infelicitè everfi sunt! In tam multis Europæ Provincijs, à perfido Mahomete in potestatem redactis, conciderunt penitus, etsi in illis tam antea firmi fuerint. In Septentrione alicubi prolapsi sunt, alibi labant, sic ut magno molimine sit opus, ad eos erectos tenendos. In Asia, in Africa, in America, variâ fortunâ, alicubi ab amicis omni studio ædificantur, alibi ab Inimicis totis viribus oppugnantur. Vide proin, an non quoties istum recitas Psalinum, causæ fati habeas, adhuc ingeminandi: *Benignè fac Domine in bona voluntate tua Syon, ut ædificentur muri Jerusalem.* Nam etsi non multum superesset hodie recens ædificandum, haud parum tamen esset post stragem reparandum! Princeps in Christianis Zelus iste semper esse debet, ut alius alium verbis egregijs illius Neemiæ alloquatur, qui tantum operæ in restauranda materiali Solymâ posuit: *Venite & ædificemus muros Jerusalem. 2. Esd. 2. 17.* Orci satellites & Ministri nihil non agent, ut hanc ædificationem impediant, non secus ac tum vicini ex omni parte Palæstinæ Populi faciebant. Sed absit ut istorum conatus prævaleat: *Portæ Inferi non prævalebunt* Et ne prævaleant, istud agendum; ut nos, mox atque labem alicubi accipi viderimus, concordibus animis ad reparandum damnum accurramus, aut præsentì operâ, si id fieri possit, aut si non possit, ope orationi, revocando, ut sic dicam, DEO in mentem illud ipsum, quod ad emolumentum Ecclesiæ suæ promisit, dum dixit. *Reedificabo aperturas murorum ejus. Amos. 9. 11.* Præsede Neemia, nonnulli in muris illis everfis restaurandis occupabantur, alij pro

labo-

Laborantium incolumitate tuenda excubant. Et tamen de his perinde ac illis verè affirmabatur, quòd ædificarent. Ita & de te dicetur, sive hoc, sive illo modo tu causam communem adiuves.

Confidera, quòd, si DEUS Pater visceribus est tam VI.
benignis, qualis hîc à suo Davide prædicatur, tibi difficile sit rem unam capere: quâ nimirum ille causâ tot seculorum decursu permiserit hanc ædificationem desiderari, etsi ejusmodi procrastinatio innumeris exitio esset. An non poterat DEUS mox à peccato admissio mittere JESUM ad afferendam mortalium Generi pulcherrimam illam suam legem Evangelicam? Tantum autem abfuit, ut illum confestim mitteret, ut quatuor minimùm annorum millia ante hujus adventum abirent, præmittendo in primis per duo annorum millia legem naturalem, & per totidem legem scriptam. Verum est, quod ab imperfectioribus prudenter procedatur ad perfectiora. Sed nonne si Christus confestim attulisset Mundo illam Gratiâ, quam deinde attulit, confestim licuisset initium facere operandi cum perfectione, sicut nunc fieri amat?

An tu de arcanis DEI consilijs plus vis cognoscere, quàm DEUS manifestat? Satis tibi sit, quòd ille benignus sit; hoc Fidei Dogma est. A deo que in mentem tibi venire non debet, quòd ille unquam malignitate moveatur. Si tamen fas est his in terris profundius, cum debitâ modestiâ, ingredi in abyssum illorum consiliorum, quorum notitia Beatos nos reddet per omnem æternitatem in cælo, ad id advertere mentem debes, omnem hominis perniciem ex superbia traxisse originem: *In ipsa initium sumpsit omnis perditio. Tob. 4. 14.* Par proinde erat superbiam eò usque in illo frangere & debilitare, donec miser, probè perspecto suo
X
nihilò,

nihilo, tanto reverentiùs subinde DEO se submitterer. Duæ autem erant dotes, naturæ ipsius collatæ, quibus præcipuè fidere poterat in virtute suis viribus acquirenda; Scientia & Potentia. Scientiæ fidere poterat, quasi subtilis ipsius intelligendi vis pertingere posset ad cognoscendum, quid facere oporteret, quid omittere. Potentiæ autem, perinde ac si ad agendum quod cognoverat, sufficerent vires, quas à natura acceperat. Necesse proin fuit, ut hæc ejus temeritas in una non minùs quàm altera insana persuasione corrigeretur. Unde ut disceret homo, non sufficere suam ipsi scientiam, principiò Deus illum sine Legis scriptæ adminiculo viginti & ampliùs seculis reliquit ductui solius luminis naturalis, fati clari, quod in ejus mente accenderat. Et ecce, in felix ille sensim tales in insanias prolapsus est, ut sub ætatem Abrahami jam passim Idololatria invaluerit, Tunc DEUS tantam miseratus stultitiam, per Moysen in monte Sina detit illi Legem scriptam; Legem eà maximè causâ dictatam, ut singillatim cognoscerentur peccata, quorum notitia jam penitus prope exoleverat. *Per legem enim cognitio peccati. Rom. 3. 20.* Et ecce quàm bellè hac ipsa in re potuerit homo cognoscere imbecillitatem suam; ex ipsa enim peccatorum cognitione crevit tanto ampliùs illa admittendi libido: tantum erat odium, quod ille jam conceperat prohibitionis manifestæ, quasi ab hac experiretur magis oppugnari suam libertatem, quàm antea eam à prohibitione tacita oppugnari esset expertus. *Occasione autem accepta (non data, sed accepta) peccatum per mandatum operatum est in me omnem concupiscentiam. Rom. 7.* Retusâ igitur & fractâ aliorum circiter viginti seculorum lapsu superbiâ totius humani Generis, tum Pater miseratione singulari misit Filium suum Amantissimum, ad afferendam illam Legem Gratia

Gratiæ, quæ non tantùm tribuit noticiam omnium quæ facere oporteat, longè perfectiùs quàm hoc ipsum præstiterit Lex scripta, aut naturalis; sed simul vires confert efficiendi cum animi submissione, dummodo hanc opem petere à DEO non omittamus. An æquum tibi non videtur, ægrum fastu turgentem, tamdiu à Medico relinqui in suis languoribus, donec ille tandem agnoscat necessitatem opis alienæ? Nec mihi porro obieceris; interea innumeros fuisse, qui tam in naturali, quam scripta lege, miserè interierint. Quia cum recta ratio posceret non antè dari Evangelicam, quàm tempus opportunum advenisset, (eâ prorsus ratione, quâ pharmacum ægro porrigendum est à Medico) multi illi, qui eâ nondum datâ perierunt, justè perierunt; & multi illi qui eâ datâ salutem consequuntur, consequuntur miseratione nulli eorum debitâ. Benignitas non debet unquam abrumpere filum Providentiæ. An rationes istæ tibi satisfaciunt? Si satisfaciunt, tu quoque cum Apostolo exclama. *O altitudo divitiarum Sapientiæ & Scientiæ DEI! Quàm incomprehensibilia sunt judicia ejus, & investigabiles viæ ejus! Rom. 11. v. 33.*

Aliud est, quærere rationes cur hoc aut illud dogma credas; aliud postquam volens credideris, rationes investigare verisimiles (evidentes enim cum Fide pugnant) ad illud tanto magis affirmandum, tanquam dignum Fide, & in eo sibi placendum. Hoc posterius à Fidei firmitate nascitur, & idcirco laudem meretur; prius ab imbecillitate ejusdem; & idcirco damnatur.

Confidera, majori commodo tuo te hîc cogitaturum VII.
incomparabile & nunquam satis æstimandum beneficium, quod in te contulit DEUS, dum te voluit nasci ætate, quâ jam ædificati sunt fortunatæ hujus Solymæ muri, quàm si

profundissima, de quibus dictum est, arcana rimari con-
 tendas; sit ut non debeas cum Davide eorum ædificatio-
 nem anxie suspirare, sed pro jam ædificatis DEO gratias
 agere. Lex melior illâ, quâ tu in Evangelio gaudes, nun-
 quam dabitur. Etsi ad usque Mundi finem superstes esses
 futurus, nunquam illam sperare posses; neque enim ulla
 Lex, in se spectata, te unquam posset magis aptum redde-
 re ad consequendum finem ultimum, quàm te facere pos-
 sit Evangelica, si illam adimpleas. Quando igitur unquam
 promeritus es favorem tam singularem, qualis est, natum
 esse hoc tempore? *Ubi venit plenitudo temporis.* Et tamen
 poteras nasci etiam hoc tempore, quin istos intra mutos na-
 scereris, quamlibet jam constructi sint. Vide enim, quàm
 multi sint illi Populi, qui extra hos, velut sub Jove frigido,
 nascuntur, & extra hos moriuntur. Omnes isti pereunt
 sine evadendi medio: *Qui non crediderit, condemnabitur.*
Marc. 16. v. 16. Neque enim ad Solymam cælestem iter
 patet, nisi per terrestrem. Duæ istæ Solymæ miris inter
 se modis respondent; Triumphans, & Militans. *Jerusa-*
lem, quæ demum illa cunque sit, *adificatur ut Civitas, cu-*
jus participatio ejus in idipsum. Psal. 121. v. 3. Unius cum
 alia commercium mutuum est singulari quadam ratione.
 Triumphans Militanti submittit auxilia. Militans mittit
 Triumphanti Trophæa. Quid igitur te fieret, nisi esses in
 numero militantium in Solyma terrestri? equidem sperare
 non posses, quòd esses triumphaturus in cælesti. Atque
 hanc cogita etiam fuisse causam, ob quam David DEO
 proponens petitionem istam allatâ potissimùm formulâ ute-
 retur: *Benignè fac Domine in bona voluntate tua Syon, ut adi-*
ficientur muri Jerusalem. Fuit inquam causa, ut quisquis ad
 usque Mundi finem illam repeteret, semper memor esset
 incor-

incomparabilis beneficij, quòd à DEO in ipsum collatum est, ut intra ista mœnia habitare illi concessum sit, id quod à tam multis frustra suspiratum est. *Dabo eis in muris meis locum. Isa. 56.* Non dicit *omnibus* sed *eis*. Et tu tamen horum è numero es? O fortem, uni tantùm Benignitati adscribendam!

VERSUS XX.

Tunc acceptabis Sacrificium Justitia, oblationes, & holocausta: tunc imponent super Altare tuum vitulos.

CONSIDERA, præsentì versu affirmari sensum, quem diximus, versùs præcedentis: nimirum, quòd Solyma, quam David suspiravit, fuerit re verâ Ecclesia Christi: illa siquidem est, in qua tanta est multitudo magnarum Victimarum, quas alibi frustra quæsieris. Et in primis quidem, ubi unquam fuerunt præclara illa Sacrificia Justitiæ, quæ sunt inter nos? Plurima, nec enim negari id potest, olim fuerunt illa Sacrificia, quæ offerebantur DEO; cum offerri consueverint millena & millena. Re vera tamen nullum fuit Justitiæ; atque id ex duplici capite. Primò, quia Justitiæ exigit, ut puniatur qui peccavit; & non, ut puniatur, qui non peccavit. Et tamen, cum homo peccasset, illis in Sacrificiis non puniebatur homo, sed puniebatur aliqua bestia; nec enim, nisi bestia, in illis Sacrificiis maculabantur. Deinde, quia Justitiæ nunquam fit satis, nisi in ea perveniatur ad æqualitatem inter rem oblatam, & offensam. Et tamen quæ æqualitas tandem esse poterat inter injurias, quibus ab homine offende batur DEUS, &